Total No. Printed Page.No.01

SUBJECT CODE NO:- A-1008
FACULTY OF HUMANITIES
B.A./B.Sc./B.S.W.F.Y. (Sem-I)
Examination November/December- 2022
Marathi (SL) Paper - I
(Gadya, Padya and Upyojit Marathi)

[Time: 2:00 Hours] **[Max. Marks:50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
i. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे .
ii. निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा
iii. कोणतीही लक्ष वेधक खून किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे

Q.1 पुढील पैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा 15

i. 'ससीक रक्षण 'या पाठातून चक्रधरांच्या कोणत्या विचाराचे दर्शन घडते ,ते सविस्तर सांगा .
ii. 'तुम्ही सदाचाराने वागा' या लेखातून आलेले स्त्री- पुरुष समनतेचे विचार सोदाहरण स्पष्ट करा.

Q.2 पुढील पैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा 15

i. 'धुळी आतील रत्न'या कवितेतून मराठी भाषेची महत्ती कशी सांगितली आहे ,ते लिहा
ii. 'तुझ्या प्रितीचे' या लावणीचे आशय सौंदर्य विशद करा

Q.3 पुढीलपैकी 'अ व ब विभागातून प्रत्येकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा 10

i. 'स्त्री शिवाय घराला घरपण नाही' असे ताराबाई शिंदे का म्हणतात ?
ii. मानवी प्रगतीत भक्तीपेक्षा विज्ञानाचे महत्व श्री.म. माटे यांनी कसे सांगितले आहे ,ते लिहा
iii. रामानंद स्वामी यांनी कोणता संदेश दिला आहे ?
iv. मन प्रसन्न असल्याशिवाय सिद्दी प्राप्त होत नाही ,असे संत तुकाराम का म्हणतात ?

Q.4 खालील प्रश्नाचे उत्तर थोडक्यात लिहा (दोन पैकी एक) 10

i. मराठी लेखन विषयक नियम सांगा
ii. विरामचिन्हांविषयी माहिती द्या.

F8D6B599097249FCBFF9676860A87DE3

Total No. of Printed Pages:02

SUBJECT CODE NO: - 1022
FACULTY OF HUMANITIES / SCIENCE AND TECHNOLOGY
B.A./B.Sc./B.S.W.F.Y. (Sem II)
EXAMINATION JUNE/JULY 2022
Marathi (SL) - II (Gadya, Padya and Upyojit Marathi)

[Time: 2.30 Hours] **[Max. Marks:**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B.
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) कोणतीही लक्षवेधक खूण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 पुढीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. 15

१) संत गाडगेबाबा यांच्या कीर्तनातून लोकभाषेचे दर्शन कशा प्रकारे घडते ते साधार लिहा?

२) लोकभाषा ही ज्ञानभाषा होण्यासाठी काय केले पाहिजे? असे यशवंतराव चव्हाण यांना वाटते.

Q.2 पुढीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. 15

१) कुळंबिनीची दिनचर्या तुमच्या शब्दात लिहा.

२) अरुण काळे यांनी आपल्या कवितेतून मानवी शोषणाची ऐतिहासिक कारणमिमांसा कशाप्रकारे अभिव्यक्त केली आहे.

Q.3 पुढीलपैकी 'अ' व 'ब' विभागातून प्रत्येकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. 10

'अ'

१) लोकशाहीच्या संवर्धनासाठी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी कोणते उपाय सुचविले आहे ते सांगा.

२) 'ठिणगी' या कथेतून दलितांवर होणाऱ्या अन्यायाचे चित्रण रामराव झुंजारे यांनी कसे घडविले आहे. ते स्पष्ट करा.

012AA27A5EF33073B7F823EE63711B8C

'ब'

१) 'काय असतं प्रेम?' या कवितेचा आशय स्पष्ट करा.

२) 'बिरसा मुंडा' चे चित्रण भुजंग मेश्राम यांनी कसे रेखाटले आहे ते सांगा.

Q.4 खलील प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (दोनपैकी एक) 10

१) तुमच्या महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना शिबिराचा अहवाल तयार करा.

२) महाविद्यालयाच्या प्रवेशासंबंधी जाहिरात तयार करा.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- 3016
FACULTY OF COMMERCE AND MANAGEMENT
B.Com F.Y. (Sem-II)
EXAMINATION JUNE / JULY 2022
Marathi (SL) Paper - II

(Gadya, Padya and Upyojit Marathi)

[Time:3:45Hours] **[Max. Marks: 80]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) प्रश्न क्र १ सोडविणे आवश्यक
2) प्रश्न क्र. २ ते ७ पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
३) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
४) उत्तर पत्रिकेवर काळ्या किवां निळ्या पेनचाच वापर करावा.

Q. 1 अ) योग्य पर्याय निवडा. 05

१. डॉ. बाबासाहेब आंबडेकरांना कोणत्या सर्वश्रेष्ठ पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.
अ) ज्ञानपीठ
ब) पद्मभूषण
क) भारतरत्न
ड) पद् विभूषण

२. 'लोकभाषा हीच ज्ञानभाषा' हा पाठ कोणाचा.
अ) भालचंद्र नेमाडे
ब) रामराव झुंजारे
क) यशवंतराव चव्हाण
ड) महादेव गायकवाड

३. 'कोसला' या कादंबरीचे लेखक कोण?
अ) आनंद यादव
ब) भालचंद्र नेमाडे
क) बाबुराव बागुल
ड) रा. र. बोराडे

४. 'निर्झरास' ही कविता कोणाची?
अ) केशवसुत
ब) ग्रेस
क) बालकवी
ड) सुरेश भट

५ माणिक शंकर गोडघाटे यांचे टोपण नाव काय?
अ) ग्रेस
ब) बालकवी

24343B85884C0D6D3ECEDEE42A8718E6

क) कुसुमाग्रज
ड) गोविंदाग्रज

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. 05

१. संत गाडगेबाबा यांचे मुळ नाव काय?
२. 'ठिणगी ' या पाठाचे लेखक कोण?
३. 'तंगाई' हे आत्मकथन कोणाचे?
४. 'काय असत प्रेम' या कवितेचे कवि कोण?
५. वीरधवल नारायण परब यांचे जन्म गाव सांगा.

क) रिकाम्या जागी योग्य शब्द भरून वाक्य पुन्हा लिहा. 05

१. आपल्या या हिन्दुस्थानातसुद्धा पूर्वी ____ चा धूर निघत होता.
२. चार वेद केले ब्रह्मदेवान, पाचव्या वेदाची वाणी केली _____.
३. 'मल्टी लुटालूटीचा झिंग लपालपा' या कवितेचे कवि ______ आहेत.
४. ज्या खडतर वाटेने तू निघून गेलास ती पायवाट आजचा ___ झालाय तुझ्या आठवणीं सारखाच.
५. संवाद लेखनातील ___ ती बोलणाऱ्या व्यक्तींच्या तोंडी शोभेल अशी असावी.

ड) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा. 05

१. यशवंतराव चव्हाण विचारवंत, साहित्यिक आणि प्रभावी वक्ते होते.
२. 'बिढार' हि कादंबरी बाबुराव बागुल यांची आहे.
३. "बापू, तू आजपासून मांगकी सोड. तेहतीस कोटी देवांची फारकत घे."
४. "गर्दीत माणसांच्या माणूस शोधतो मी."
५. ग्लोबल मेंदीची नक्षी' या कवितेतून शेतकऱ्यांच्या दुःखाचे चित्रण आलेले आहे.

सविस्तर उत्तरे लिहा.

Q. 2 भालचंद्र नेमाडे यांनी 'कोवळे मरण' या पाठातून स्त्री विषयक सामाजिक भुमिका कशी विशद केली ते सांगा. 15

Q. 3 सवर्णीयांकडून दलितांवर होणाऱ्या अन्यायाचे चित्रण 'ठिणगी' या पाठच्या आधारे स्पष करा. 15

Q. 4 'निर्झरास' या कवितेतून निसर्गाच्या दिव्व्तेचे चित्रण कसे आले ते सांगा. 15

Q. 5 भुजंग मेश्राम यांच्या 'बिरसा मुंडा' या कवितेतून बिरसा मुंडाचे चित्रण कसे आले आहे ते लिहा. 15

Q. 6 संवाद लेखन म्हणजे काय? ते सांगून प्राध्यापक आणि विद्यार्थी यांच्यातील संवाद लिहा. 15

Q. 7 टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) 15

१. 'ठिणगी' मधील वामन.
२. 'भूक' मधील दादा.
३. 'गुणवत्तेचा निकष' मधील वास्तवता.
४. ग्लोबल मेंदीची नक्षी' कवितेतील जागतिकीकरण.
५. पर्यावरण विषयक पाच घोषवाक्य लिहा.

Total No. of Printed Pages:1

SUBJECT CODE NO:- M22_1030
FACULTY OF HUMANITIES / SCIENCE AND TECHNOLOGY
B.A./B.Sc./B.S.W. S.Y. Sem IV
EXAMINATION JUNE/JULY 2022
Marathi (SL) - IV
(Gadya, Padya & Upyojit Marathi)

[Time: 2.30 Hours] **[Max.Marks:50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
४) कोणत्याही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करू नये

प्र.१ला सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक) १५

१) 'वृध्दाश्रमातून बाहेर पडताना, पावलांमध्ये त्राण उरलं नव्हतं' या अंजली भयवालच्या विधानाचा परामर्ष घ्या.

२) 'गायरान' कथेतून चित्रित झालेली जातीयता तुमच्या शब्दात लिहा.

प्र.२ रा सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक) १५

१) 'आबा' कवितेच्या आधारे शेतात राबणाऱ्या कष्टकरी शेतकरी बापाचे चित्र रेखाटा.

२) 'गर्भाशयात असताना' या कवितेचे रसग्रहण करा.

प्र.३ रा थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) १०

१) 'मिरगीपेर' मधील अर्जुनची व्यक्तिरेखा रेखाटा

२) 'चिपाड' कथेची भाषाशैली यावर प्रकाश टाका.

३) कुटुंबाच्या प्रकृतीसाठी क्षमा भावाला प्राधान्य देणे महत्वाचे असते. हे 'हिशोब चुकता करा' या कवितेच्या आधारे सोदाहरण स्पष्ट करा.

४) स्त्रीच्या संवेदनशील भावकोमल मनाची स्पंदने 'कळसूत्री बाहुली' या कवितेतून कशी अभिव्यक्त झाली आहेत? ते सोदाहरण स्पष्ट करा.

प्र.४ था सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक) १०

१) ई -मेल व चॅट या संकल्पना स्पष्ट करा.

२) मराठी समाजावरील संगणकाचा प्रभाव सांगा.

012AA27A5EF33073B7F823EE63BE842D

Total No. of Printed Pages:01

SUBJECT CODE NO:- 1112
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. Second Year Fourth Semester
EXAMINATION JUNE/JULY 2022
Marathi (Opt.) – VIII
(Sahitya Prakarantar aain Sahityache Madhyamantar)

[Time: 01:53 Hours] **[Max. Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
४) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.१ सविस्तर उत्तर लिहा.(कोणतेही एक) १५

अ) साहित्य प्रकारांतराची संकल्पना स्पष्ट करा.

आ)'वृत्तपत्र' या मुद्रित माध्यमांचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये लिहा.

प्र.२ सविस्तर उत्तर लिहा.(कोणतेही एक) १५

अ) दृकश्राव्य माध्यमातील पटकथा लेखनास (मालिका) आवश्यक असणाऱ्या बाबी कोणत्या त्या सांगा.

आ)मराठी साहित्य व चित्रपट यांचा अनुबंध 'नटरंग' च्या आधारे स्पष्ट करा.

प्र.३ थोडक्यात उत्तरे लिहा.(कोणतेही दोन) १०

१) वाङ्मय प्रकारांतराची आवश्यकता लेखकास का वाटते?
२) 'माध्यम आधुनिक काळाची गरज आहे' यावर चर्चा करा.
३) नभोवाणीवरील लघुनाट्य लेखनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
४) चित्रपट पटकथा लेखनाचे तंत्र विशद करा.

प्र.४ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) १०

१) साहित्य प्रकारांतराची गरज
२) माध्यमांतर
३) अग्रलेख
४) संवादलेखन

C813DB1166C0D0A5A88596B0B1D35B09

Total No. of Printed Pages:2

SUBJECT CODE NO: - 1007
FACULTY OF HUMANITIES
B.A./B.Sc./B.S.W. F.Y. (Sem-I)
Examination June/July 2022
Marathi (SL) Paper - I
(Gadya, Padya and Upyojit Marathi)

[Time: 2:30 Hours] **[Max. Marks:50]**

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना : i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
ii) निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
iii) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

प्र.1ला पुढीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. 15
i) 'जिजाऊ आमची सून जाली' या बखरीतून मानवी स्वभावाचे दर्शन कसे घडते ते सांगा.
ii) संत एकनाथ लिखित 'अर्जदस्त' चे वाङ्मयीन गुणविशेष लिहा.

प्र.2रा पुढीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा? 15
i) 'ऐसे केले या गोपाळे' या संत शेख महंमद यांच्या अभंगातून हिंदू मुस्लिम ऐक्याचे दर्शन कसे घडते ते सांगा.
ii) कवी मुकुंदराज यांनी 'धुळी आतील रत्न' या ओवीमधून मराठी भाषेचे महती कशी सांगितली आहे ते विशद करा.

प्र.3रा पुढीलपैकी 'अ' व 'ब' विभागातून प्रत्येकी एका प्रश्नाचे उत्तर थोडक्यात लिहा. 10
'अ'
i) मालोजी व विठोजी भोसले यांचे कार्य स्पष्ट करा.
ii) अहिंसेचा आदर्शपाठ 'रसीक रक्षण'

'ब'
i) 'आनंदे वोवीया' या काव्यातील स्त्री सुलभ भावनांचे वर्णन स्पष्ट करा.
ii) 'पूर्वभाग्यदिशा' या संत जनीजनार्दन यांच्या अभंगाचा भावार्थ विशद करा.

प्र.4था खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा (दोन पैकी एक) 10
i) लेखनविषयक नियमांची माहिती लिहा.

054F0624EA019145E502E8186609BCBE

ii) भाषांतरांची आवश्यकता सांगा

Total No. of Printed Pages:01

SUBJECT CODE NO:- 1111
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-IV)
EXAMINATION JUNE/JULY 2022
Marathi (Opt.) – VII
(Adhunik Marathi Vangmayacha Itihas 1800-1920)

[Time: 01:53 Hours] **[Max.Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

प्र.१ ला खालीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. १५
१) श्री. कृ. कोल्हटकरांचे नाट्यसृष्टीतील योगदान लिहा.
२) १८८५ ते १९२० या कालखंडातील नाट्यवाङ्मयाचा परिचय करून द्या.

प्र.२ रा खालीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. १५
१) गोविंदाग्रजांच्या काव्य वाङ्मयाची ओळख करून द्या.
२) भा.रा. तांबे यांच्या काव्याचे स्वरूप व विशेष लिहा.

प्र.३ रा खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. १०
१) नाट्यवाङ्मयातील रा.ग.गडकरी यांचे योगदान लिहा.
२) आधुनिक चरित्र वाङ्मयाची परंपरा लिहा.
३) केशवसुतांच्या गूढगुंजनात्मक कवितांचे रसग्रहण करा.
४) आत्मचरित्राची गुणवैशिष्ट्ये लिहा.

प्र.४ था टिपा लिहा (कोणतेही दोन) १०
१) बालकवी
२) प्रेमसंन्यास
३) विष्णुदास भावे यांचे 'सीतास्वयंवर'
४) कवी दत्त

C813DB1166C0D0A5A88596B0B1CED7B0

Total No. of Printed Pages:01

SUBJECT CODE NO:- 1111
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-IV)
EXAMINATION JUNE/JULY 2022
Marathi (Opt.) – VII
(Adhunik Marathi Vangmayacha Itihas 1800-1920)

[Time: 01:53 Hours] **[Max.Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

प्र.१ ला खालीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. १५
१) श्री. कृ. कोल्हटकरांचे नाट्यसृष्टीतील योगदान लिहा.
२) १८८५ ते १९२० या कालखंडातील नाट्यवाङ्मयाचा परिचय करून द्या.

प्र.२ रा खालीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. १५
१) गोविंदाग्रजांच्या काव्य वाङ्मयाची ओळख करून द्या.
२) भा.रा. तांबे यांच्या काव्याचे स्वरूप व विशेष लिहा.

प्र.३ रा खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. १०
१) नाट्यवाङ्मयातील रा.ग.गडकरी यांचे योगदान लिहा.
२) आधुनिक चरित्र वाङ्मयाची परंपरा लिहा.
३) केशवसुतांच्या गूढगुंजनात्मक कवितांचे रसग्रहण करा.
४) आत्मचरित्राची गुणवैशिष्ट्ये लिहा.

प्र.४ था टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) १०
१) बालकवी
२) प्रेमसंन्यास
३) विष्णुदास भावे यांचे 'सीतास्वयंवर'
४) कवी दत्त